

Tidsberoende Schrödinger
ekvationen:

$$i\hbar \frac{\partial}{\partial t} \psi(x,t) = H(x) \psi(x,t)$$

Viktigt fall: stationära tillstånd med
bestämd energi. Tidsberoende är genom
en gemensam fas:

$$\psi_E(x,t) = e^{-iEt/\hbar} \phi_E(x)$$

Sannolikheter är då tidsoberoende!

Ekvationen för $\phi_E(x)$ blir:

$$H(x) \phi_E(x) = E \phi_E(x).$$

För att lösa problemet helt, måste vi

För att lösa problemet helt, måste vi lista alla möjliga energier E , och deras motsvarande våg funktioner.
(OBS: om vi väljer en energi E , finns det inte alltid en lösning!).

Om vi har löst TOS E , och fått E , och $\phi_E(x)$, då har vi också en lösning för TBS E :

$$\psi_E(x,t) = e^{-iEt/\hbar} \phi_E(x).$$

Om vi har gjort det, kan ett allmänt tillstånd skrivas som

$$\psi(x,t) = \sum_E c_E \psi_E(x,t) = \sum_E c_E e^{-iEt/\hbar} \phi_E(x)$$

(alla möjliga energier)

Det är en lösning till tidsberoende SE!

Hamiltonianen för en partikel i en dimension:

$$H(x) = \left(-\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2} + V(x) \right)$$

$$H(x) = \left(\underbrace{-\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2}}_{\text{kin. del}} + \underbrace{V(x)}_{\text{potentiell del}} \right)$$

låt oss titta på ett exempel, nämligen
 $V(x) = V_0$ en konstant.

TOS E blir:

$$-\frac{\hbar^2}{2m} \frac{d^2}{dx^2} \phi(x) + V_0 \phi(x) = E \phi(x) \text{ eller}$$

$$\frac{d^2}{dx^2} \phi(x) = -\frac{2m}{\hbar^2} (E - V_0) \phi(x) = \frac{2m}{\hbar^2} (V_0 - E) \phi(x).$$

lösningen beror på tecknet av

$V_0 - E$. Om $V_0 - E > 0$, eller $E < V_0$:

Då är $\phi(x)$ exponentiell:

$$\phi_E(x) = a e^{kx} + b e^{-kx}, \text{ med } k = \sqrt{2m(V_0 - E)/\hbar^2}$$

lösningen är exponentiellt växande eller avtagande.

Vi har att totala energin E är mindre än den potentiella energin. Klassiskt kan detta

om potentiella energin. Massivet man detta
inte händer: $E = T + V \geq V$, eftersom $T \geq 0$.
↑
kin. energi

Fallet med $V_0 - E < 0$, $E > V_0$:

Vi måste lösa: $\frac{d^2}{dx^2} f(x) = -\alpha f(x)$ med $\alpha > 0$.

Dei har vi: $f(x) = a \sin(\sqrt{\alpha} x) + b \cos(\sqrt{\alpha} x)$.

∴ det här fallet får vi:

$$\phi_E(x) = a \sin(kx) + b \cos(kx), \text{ med} \\ k = \sqrt{2m(E - V_0)/\hbar^2}.$$

Så, lösningen till TÖSE är vågor!

Potential pop

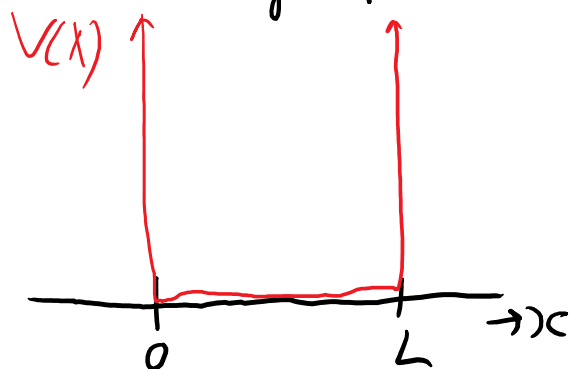
$V(x)$: olika konstanter för olika områden.

$$E_{sc}: \quad V(x) = \begin{cases} V_1 & \text{om } x < 0 \\ V_2 & \text{om } 0 < x < L \\ V_3 & \text{om } x > L \end{cases}$$

För att lösa TOSE i det här fallet löser man det först i de tre olika områden. Sedan 'klippar man ihop' lösningarna: $\psi(x)$ måste vara kontinuerlig (för oändlig potential gräns, ibland fler krav).

Oändligt djup potential gräns:

$$V_1 = V_3 = \infty ; V_2 = 0 :$$

Lösning i område 3, $x > L$:

$E < V_3 = \infty$, då vi har

$$\psi(x) = a e^{kx} + b e^{-kx}, \text{ med}$$

$$\phi(x) = \underline{ae^{-kx} + be^{kx}}, \text{ med}$$

$$k = \sqrt{2m(V_3 - E)/\hbar^2} \rightarrow \infty, \text{ så vi har}$$

$e^{-kx} \rightarrow 0$, eftersom $x > 0$
 Då har vi: $\phi(x) = ae^{kx}$, men $e^{kx} \rightarrow \infty$,

och då har vi: ∞
 $P(x > L) = a \int e^{2kx} dx$, och det blir
 ∞ om $a > 0$.

Så, vi har att $a = 0$, annars är vågfunktionen inte normierbar.

$$* \phi(x) = 0 \text{ om } x > L.$$

Område 1: $E < V_1 = \infty$, så
 $\phi(x) = ae^{kx} + be^{-kx}$.

Nu är e^{kx} null, eftersom $x < 0$, och
 $be^{-kx} \rightarrow \infty$ om $b > 0$. Så, vi måste ha
 att $b = 0$, som i område 3.

$$* \phi(x) = 0 \text{ om } x < 0.$$

Område 2: $E > V_2 = 0$, så vi har:

$$\phi(x) = a \sin(kx) + b \cos(kx), \text{ med}$$
$$k = \sqrt{2mE/\hbar^2}.$$

$\phi(x)$ måste vara kontinuerlig i $x=0$ och $x=L$.

Tittar först på $x=0$:

$$\phi(x=0) = a \cdot 0 + b \cdot 1 = b \quad \phi(x=0) = 0$$

(område 2) (område 1)

Vi får att $b=0$.

Från $x=L$ har vi:

$$\phi(x=L) = a \sin(kL) \quad \phi(x=L) = 0$$

(område 2) (område 3)

Så vi har: $a \sin(kL) = 0$.

Det gäller om $kL = n\pi$, med n heltal.

Så de möjliga värden för k är:

$$k_n = \frac{n\pi}{L}.$$

Inuti gropen ges vågfunktionerna av

$$\phi_n(x) = a_n \sin\left(\frac{n\pi x}{L}\right)$$

Vad är energierna för de här vågfunktioner?

$$k = \sqrt{2mE}/\hbar, \text{ så } E_n = \frac{k_n^2 \hbar^2}{2m} \\ = \frac{n^2 \pi^2 \hbar^2}{2mL^2}$$

Så, de möjliga värden för energi är diskreta!

Vilka värden för n kan man ha?

$n=0$: då är $\phi_0(x) = 0$.

Det är ingen fysikalisk lösning, det går inte att namera $\phi_0(x)$:
 ∞

$$\begin{aligned}
&= |a_n|^2 \int_0^L dx \sin^2\left(\frac{n\pi x}{L}\right) \\
&= \frac{|a_n|^2}{2} \int_0^L dx \left[1 - \cos\left(2\pi n x/L\right)\right] \quad \left(\sin^2 x = \frac{1 - \cos(2x)}{2}\right) \\
&= \frac{|a_n|^2}{2} \left[x - \frac{L}{2\pi n} \sin\left(\frac{2\pi n x}{L}\right) \right]_0^L = \frac{|a_n|^2}{2} L = 1
\end{aligned}$$

↑
genhåll

Så vi får att $|a_n|^2 = 2/L$.

Vi får välja fasen hur vi vill, så vi kan ta

$$a_n = \sqrt{2/L}.$$

Så, för en oändlig potential grop ($0 < x < L$)
har vi

$$\phi_n(x) = \sqrt{2/L} \sin(n\pi x/L), \text{ med energi}$$

$$E_n = \frac{1}{2m} \left(\frac{n\pi\hbar}{L}\right)^2$$